
NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 9/2022, relatiu a Sistema d'Emergències Mèdiques, SA, exercicis 2016, 2017 i 2018, Resolució 175/XII del Parlament

Barcelona, 29 de juny de 2022

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 9/2022, relatiu a Sistema d'Emergències Mèdiques, SA (SEM), exercicis 2016, 2017 i 2018, en compliment de la Resolució 175/XII del Parlament i d'acord amb el seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat per la síndica Maria Àngels Cabasés com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 31 de maig del 2022.

El treball ha inclòs l'anàlisi dels comptes i dels aspectes més rellevants de l'activitat del SEM dels exercicis 2016 i 2017 i la fiscalització de regularitat dels comptes anuals de l'exercici 2018. També inclou el seguiment de les observacions i recomanacions fetes per la Sindicatura en l'informe 23/2017, relatiu al SEM, exercicis 2012 a 2015.

El SEM és una empresa pública propietat en un 100% del Servei Català de la Salut (CatSalut), constituïda el 12 de febrer de 1993, que té per objecte l'atenció integral de les urgències i emergències sanitàries i la coordinació, el seguiment i el control del transport sanitari a Catalunya.

Al tancament dels exercicis 2016, 2017 i 2018, el Balanç de la societat presentava un volum d'actiu i de patrimoni net i passiu de 67,44 M€, 80,83 M€ i 79,00 M€, respectivament. El Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2016, 2017 i 2018 presentava un resultat positiu de 255.961 €, 91.015 € i 120.432 €, respectivament. L'import net de la xifra de negocis presentava uns ingressos de 209,44 M€, 295,85 M€ i 312,66 M€, respectivament.

Pel que fa als comptes anuals de l'exercici 2018, l'opinió de la Sindicatura, recollida en l'apartat 3 de l'informe, és que els comptes anuals expressen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del SEM, SA a 31 de desembre del 2018, i també dels resultats, dels fluxos d'efectiu i de la liquidació pressupostària corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquella data.

A continuació es resumeixen les observacions més significatives que es desprenen del treball de fiscalització realitzat, incloses en l'apartat 3.1 de l'informe:

- En relació amb la contractació ordinària duta a terme pel SEM:
 - En onze dels contractes de la mostra analitzada no es va justificar adequadament que el pressupost base de licitació s'adeqüés als preus de mercat.
 - En el període 2016-2019 el SEM va adjudicar diversos contractes de manteniment i estabilització del sistema de comunicacions per a la gestió de les urgències i les emergències, mitjançant el procediment negociat sense publicitat, adduint l'especificitat i exclusivitat tècnica del proveïdor, per 1,72 M€. En aquests expedients s'observen mancances tècniques en l'oferta de l'adjudicatari, contractes formalitzats després de l'inici de la prestació del servei i manca de justificació de l'adequació del pressupost de licitació al valor de mercat.
 - La Sindicatura no ha pogut obtenir evidència del seguiment i avaluació que el SEM ha fet de l'execució de 24 dels contractes de la mostra analitzada, tot i que les clàusules administratives i tècniques que regien la licitació establien la necessitat d'avaluació del contracte.
 - La Sindicatura considera que el criteri de valoració de les ofertes -millora de les prestacions salarials, de 2,54 M€ per als dos anys de contracte- previst en els plecs de licitació del servei d'atenció i gestió de la demanda d'assistència d'urgència i emergència no és conforme a dret, atès que no correspon a cap de les clàusules socials previstes en la normativa de contractació pública, no se n'acredita la vinculació jurídica amb l'objecte del contracte ni redunda necessàriament en la millora de la qualitat en l'execució del servei. L'assumpció per part de l'òrgan de contractació de la millora salarial establerta com a criteri d'adjudicació desvirtua aquest criteri i el deixa buit de contingut.
 - El contracte de subministrament de peces de vestuari per al personal del SEM, adjudicat l'any 2012, es va prorrogar per un període de nou mesos, fora de la vigència del contracte, el març del 2019, per 1,10 M€, IVA inclòs, mitjançant la tramitació d'un expedient de reconeixement extrajudicial de crèdit per evitar un enriquiment injust. Des del desembre del 2019 i almenys fins al juliol del 2020, l'empresa va continuar subministrant vestuari, amb major intensitat a causa de la crisi de la covid, amb un import facturat d'almenys 776.266 €.
 - Pel que fa al contracte per a la prestació del servei de transport sanitari, l'any 2018 els proveïdors de nou lots del transport no urgent van facturar un total de 2,81 M€ per sobre dels imports contractats. Durant el període 2016-2018, les dades de l'activitat realitzada pels contractistes i facturada al SEM eren introduïdes pel mateix contractista a l'aplicació d'accés comú, però la Sindicatura no té constància que el SEM hagués implementat cap circuit per comprovar la integritat i la veracitat d'aquestes dades.

Pel que fa al seguiment del transport sanitari urgent, durant el primer semestre del 2019 es van detectar 504 incidències corresponents a la flota de vehicles, sense que el SEM apliqué cap de les penalitzacions previstes en els plecs.

- En relació amb la contractació d'emergència en resposta a la pandèmia de la covid:
 - El preu per hora de lloguer establert en els contractes de lloguer de vehicles per a transport sanitari de suport va ser significativament superior al preu per hora mitjà facturat pels mateixos proveïdors al SEM, en el marc del contracte vigent de gestió del servei de transport sanitari urgent i no urgent.
 - El dimensionament de la dotació de personal establerta en el contracte per al servei de seguiment de contactes positius, adjudicat a Ferroser Servicios Auxiliares, SA, per 17,69 M€, no es va fer d'acord amb els paràmetres del contracte. En els vuit mesos de vigència del contracte, l'adjudicatari va facturar 11,79 M€, IVA inclòs, exactament la part proporcional corresponent a vuit dotzenes parts de l'annualitat del contracte, sense desglossar en les factures emeses la part fixa i la part variable de la contra-prestació com preveia el contracte. En el període comprès entre l'octubre del 2020 i el gener del 2021 hi va haver una reducció progressiva del nombre de trucades telefòniques mensuals del 26,3%, mentre que el dimensionament del contracte, en termes de posicions de gestor de trucades adscrites al servei, es va incrementar en un 95,2%.

La Sindicatura ha calculat que per al període de vigència del contracte, des del juny del 2020 fins al gener del 2021, la facturació de Ferroser Servicios Auxiliares, SA al SEM per la prestació del servei de seguiment de contactes positius podria ser superior en aproximadament 1,55 M€ al preu estimat que es desprèn dels costos directes i indirectes i del benefici industrial del contractista. Atesos els objectius de transparència i d'obtenció de la millor relació qualitat-preu que inspiren la regulació continguda en la Llei de contractes del sector públic, es pot concloure que el sobrecost pagat en l'execució d'aquest contracte no és raonable i no compleix els principis generals d'economia i eficiència en la gestió dels fons públics.

El proveïdor va facturar al SEM les retribucions del personal que estava en situació d'incapacitat temporal, sense deduir l'import pagat per la Tresoreria de la Seguretat Social. En aquest sentit, la Comissió Executiva del SEM del dia 23 de novembre del 2021 va incoar un expedient contradictori per determinar l'abast de la quantitat cobrada en excés i, si esqueia, exigir a Ferrovial, la devolució.

- En relació amb la fiscalització dels convenis i encàrrecs de gestió:
 - L'any 2018 el SEM tenia 76 convenis i encàrrecs formalitzats amb l'ICS i altres entitats, amb una despesa anual compromesa de 21,07 M€. L'objecte dels convenis inclou l'assistència a accidentats i malalts crítics i el trasllat assistit interhospitalari. La seva revisió ha posat de manifest incidències que afecten, amb caràcter general, la manca de memòries justificatives de necessitat, oportunitat i determinació de les tarifes i preus; el seguiment, inspecció i penalització al prestador del servei, i el compliment de les obligacions de transparència.

- En relació amb les despeses de personal:
 - En l'informe es fan observacions relatives a la indemnització pagada a un càrrec directiu, a la manca de publicació de l'oferta pública d'ocupació al *Diari Oficial de la Generalitat*, als complements retributius i al règim d'incompatibilitats del personal.

Per últim, l'informe conclou amb sis recomanacions que, en opinió de la Sindicatura, contribuirien a millorar alguns dels aspectes assenyalats en l'apartat d'observacions.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.